

1. Egészítsd ki a 2. oszlop hiányos szavait úgy, hogy az 1. oszlop meghatározásának megfelelő szót kapj! A 2. oszlopban egy vonalkára egy betűt kell írni. A 3. oszlopban alkoss a megadott szó felhasználásával olyan összetett szót, amely megfelel az 1. oszlopban megadott jelentésnek! A vonalra egy szót kell írni. Ügyelj a helyesírásra!

1.	2.	3.
a) Aki veszélyben is félelem nélkül cselekszik, nem futamodik meg.	b _ _ t _ _ r	_____szívű
b) Aki a jövőt kedvezően, reménykedve látja.	b _ _ z _ _ k _ _ d _ _	_____látó
c) Aki túlzottan takarékos, nem szívesen ad a javaiból.	f _ _ k _ _ r	_____markú

2. Tíz szót kell beírnod a megfelelő helyre!

1.A törnél hosszabb pengéjű fegyver.
2.A könnyűlovas fegyvernemhez tartozó katona.
3.Sokáig tartó, pislogás nélküli szembenézés.
4.Szívesen, nagy kedvvel.
5.A földkéreg mozgása.
6.Ló (oroszlán) nyakán nőtt dús szőrzet.
7.Az a lószerszám, amelyben lovaglaskor ülnek.
8.Nagyot sóhajtvá.
9.Időnként megcsillan, fel-felvillan.
- 10.....Horkantva fújtat, tüszköl.

Beírandó szavak: csillámlik, farkasszem, fohászkodva, földindulás, huszár, kard, öröмест, nyereg, prüszög, sörény

3. Párosítsd a közmondást a jelentésével! A megfelelő betűjelet írd a középső oszlopba!

1. A pénznek nincs szaga.		G) Pénzzel mindent elérhet az ember.
2. Kerekes a pénz, hamar elgurul.		B) Ritkán esik baja annak, akiért nem kár.
3. Pénz beszél, kutya ugat.		C) Nem számít, hogy honnan van, csak legyen pénz.
4. Rossz pénz nem vész el.		D) Saját magát csapja be az az ember, aki a hízeltgőit pénzzel támogatja.
5. Az becsüli a pénzt, kinek körme kopik utána.		E) Csak az tudja igazán megbecsülni a pénzt, aki munkával kereste.
6. Pénzen vett dicséret cifra hazugság.		F) Könnyű a pénzt elkölteni.

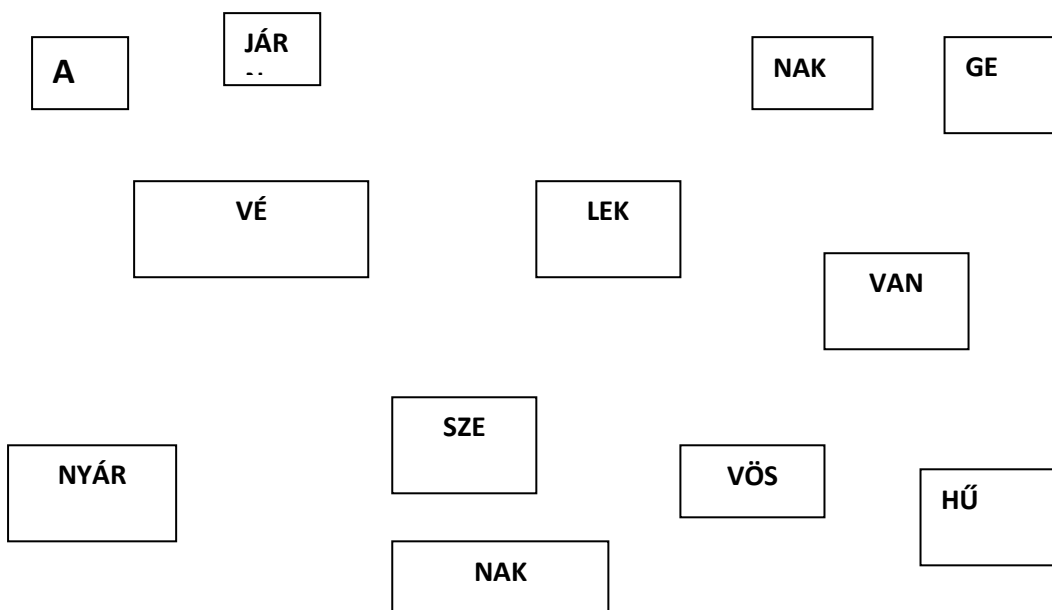
4. A két szó közé egy olyan harmadikat kell találnod, amely az első szó utótagjaként és a második szó előtagjaként azokkal összetett szót alkot:

pl. facsiga, csigalépcső.

fa	csiga	lépcső

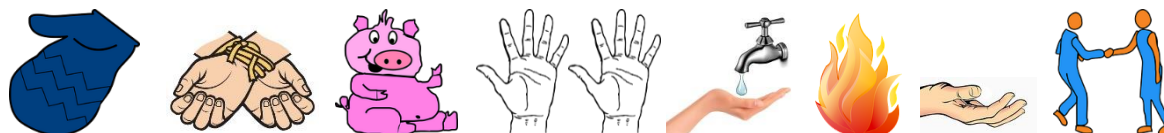
heted		próbas
alma		jankó
drága		szívű
szőlő		golyó
szúnyog		ing
hinta		darázs
nyár		vágó
forgó		kakas
könny		kő
áll		hártya

5. Értelmes mondatot kell alkotnod a megadott szótagokból.

6. Kezes szólások

Az alábbi szólások a kézzel kapcsolatosak. Segítenek a képek, és megadtuk a szólások jelentését is. Hány szólást tudtál kitalálni?

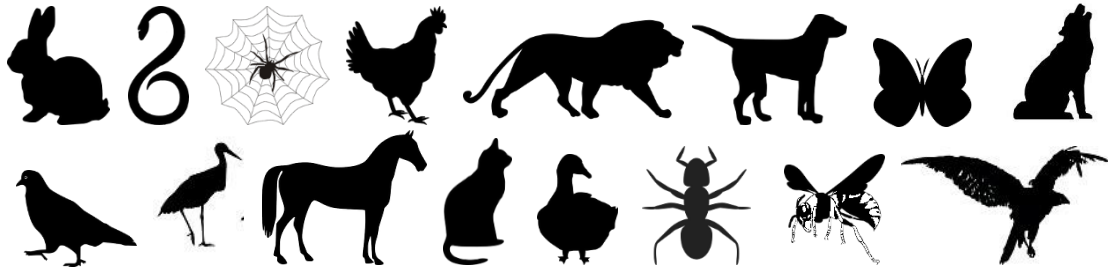
- Kímélettel, óvatosan bánik vele.
- Nem cselekedhet szabadon.
- A kezemet adom rá.
- Ügyetlen.
- Elhárítja magától a felelősséget.
- Gyorsan dolgozik.
- Semmit nem hoz magával.
- Bizonyos vonatkozásban teljesen egyformák.

7. Állatos szavak

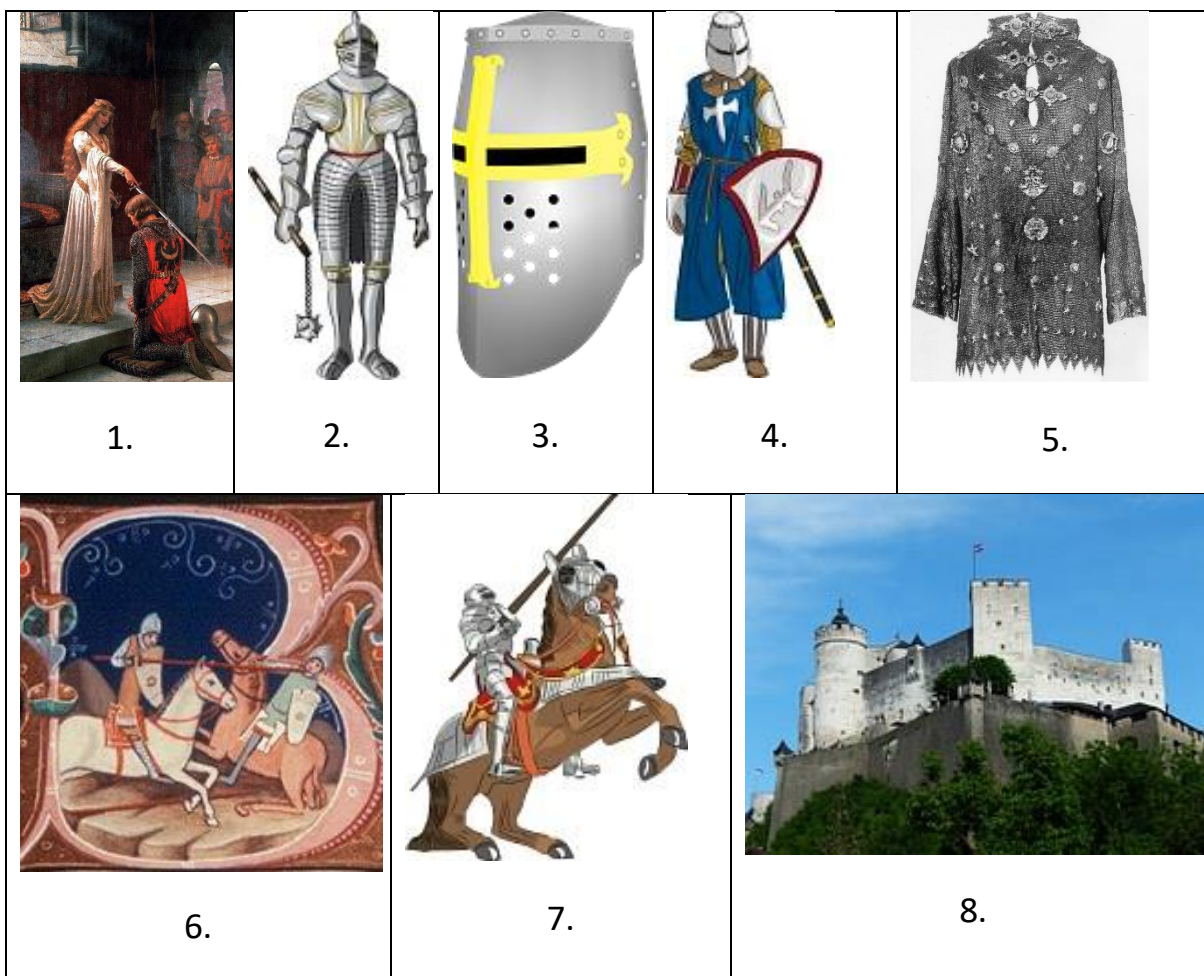
+ lelkű = ravasz, kétszínű

Bizonyos állatokhoz bizonyos tulajdonságokat párosítunk. A következő összetett szavakban is állatnevek találhatóak. Megadjuk az állatok árnyképét, az utótagot és azt a tulajdonságot, amelyet a szó egésze kifejez. Lesz olyan állat, amelyet több helyre is beírhatasz.

-szívű = bátor
-eszű = ostoba
-szívű = gyáva
-lelkű = szelíd
-ordító = zord, hideg
-lábú = hosszú, vékony
-fejű = a tatároknak mondták régen
-hasú = vékony lábú, nagy hasú
-súlyú = nagyon könnyű
-fogú = akinek feltűnően nagyok a metszőfogai
-bőrös = a borzongó ember ilyen
-természet = hízelgő
-szorgalmú = nagyon szorgalmas
-farknyi = nagyon rövid
-fülű = tréfásan mondjuk a haszontalan gyerekekre
-orr = ha a szaglószerű nagy, keskeny és tövéénél hajlott
-fajzat = gonosz, álnok ember
-derekú = nagyon karcsú

8.A középkori lovagok

A következő szövegben a középkori lovagokról olvashatsz. Melyik kép illene legjobban az adott mondathoz? A mondatok betűjele mellé írd oda a hozzáillő kép számát! (Az összes képet használd fel!)

- A. Eleinte a sodronying biztosította a lovagok védelmét.
- B. A középkori lovagok később olyan páncélt viseltek, ami megvédte őket a kardtól és a kopjától.
- C. A fazéksisak acélból készült. Formája hengeres vagy hordóalakú volt, teteje eleinte lapos, majd kúpos. Kiváló védelmet biztosított a fejnek, de a kilátás meglehetősen korlátozott volt.
- D. Gyakran mérték össze erejüket, ügyességüket lovagi párviadalokon.
- E. Mivel felszerelésükről nehezen ismerték föl egymást, a XII. század közepén elkezdtek címereket használni. Eleinte sisakdíszként viselték, majd pajzsukra is ráfestették címerüket, hogy könnyebben felismerjék egymást.
- F. A lovag legfontosabb támadófegyvere a 2-2,5 m hosszú lándzsa (kopja) volt.
- G. Bár legfontosabb fegyverük a kétélű, egyenes kard volt, közelharcban buzogányt is használtak.
- H. Lovagvárakban éltek.
- I. Természetesen a ló is hozzátartozott a felszereléshez, hiszen ez szerepel a lovag szó tövében is. A lovat is páncél védte.
- J. A lovaggá avatás során a lovag jobb vállát egy kardlappal megérintették.

9. Párosítsd a tárgyakat a leírásukkal! Írd a betűjel mellé a megfelelő kép sorszámát!

- A. **Bödön:** Zsír tárolására szolgált, tetővel. Megrendelésre készült tárgy, olykor évszámmal és felirattal.....
- B. **Bögre:** Füllel rendelkező edény, amelyből általában forró italokat szokás fogyasztani.....
- C. **Butella:** Pálinka tárolására szolgáló, szűk, kerek szájú lapos oldalú edény.
- D. **Csobolyó:** Hordozható, lapos hordócska, a kisebbek 5- 6 literesek.
- E. **Kancsó:** Kívül is belül is mindig mázas cserépedény. Elsősorban borosedény, melynek szája a füllel szemközti oldalon összenyomott.....
- F. **Korsó:** Szűk nyakú, öblös vizesedény. A hasa gömbölyű, szája kerek. Belül sohasem mázas, de kívül lehet az. A korsót kizárólag ivóvíz tárolására használták. A mezőn dolgozó aratók szomjúságát enyhítette, a korsóban ugyanis sokáig hideg maradt a víz.....
- G. **Köcsög:** Tejtartó edény, olyan tej tárolására használták, amelyből aludttejet akartak készíteni. Magas, nyúlánk belül mázas cserépedény. A szája széles, hiszen a tejfölt leszedték az aludttej tetejéről.
- H. **Szuszék:** Liszt tárolására készült ácsolt láda.
- I. **Teknő:** Egy darab fából kifaragott vagy kivájt háztartási eszköz, a kenyérfőzés kelléke. Ebben kovászták, dagasztották a kenyértésztát. A család 1-3 hétre való kenyértésztája elfért benne.....

10. A következő 18 szó hármásával csoportosítható jelentésük alapján. Írd le a szavakat megfelelő oszlopba!

meleg, szorgalmas, csillanó, serény, lustálkodik, kánikula, dühös, óv, lebzsel, henyél, hőség, tevékeny, véd, csillámló, oltalmaz, csillogó, mérges, haragos
